

Onsdagen den 24 november 2020

P9_TA(2020)0315

Schengensystemet och åtgärder som vidtagits under covid-19-krisen**Europaparlamentets resolution av den 24 november 2020 om Schengensystemet och åtgärder som vidtagits under covid-19-krisen (2020/2801(RSP))**

(2021/C 425/02)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av framställning nr 0653/2020,
- med beaktande av artiklarna 21.1 och 67.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av Amsterdamfördragets protokoll om införlivande av Schengenregelverket inom Europeiska unionens ramar⁽¹⁾,
- med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna)⁽²⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 mars 2020 "Riktlinjer om fri rörlighet för arbetstagare under utbrottet av covid-19" (C(2020)2051),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 16 juli 2020 "Riktlinjer för säsongsarbetare i EU i samband med covid-19-utbrottet" (C(2020)4813),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 13 maj 2020 "Covid-19: Med sikte på ett stegvist och samordnat återställande av den fria rörligheten och avskaffande av kontrollerna vid de inre gränserna (C(2020)3250),
- med beaktande av sin resolution av den 17 april 2020 om EU:s samordnade åtgärder för att bekämpa covid-19-pandemin och dess konsekvenser⁽³⁾, och av sin resolution av den 19 juni 2020 om situationen i Schengenområdet efter covid-19-utbrottet⁽⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 19 juni 2020 om europeiskt skydd av gränsöverskridande arbetare och säsongsarbetare i samband med covid-19-krisen⁽⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 17 september 2020 "Covid-19: EU-samordning av hälsobedömningar och riskklassificering samt konsekvenserna för Schengen och den inre marknaden"⁽⁶⁾,
- med beaktande av rådets rekommendation (EU) 2020/1475 av den 13 oktober 2020 om en samordnad strategi för inskränkningar i den fria rörligheten med anledning av covid-19-pandemin⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ EUT C 340, 10.11.1997, s. 93.

⁽²⁾ EUT L 77, 23.3.2016, s. 1.

⁽³⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0054.

⁽⁴⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0175.

⁽⁵⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0176.

⁽⁶⁾ Antagna texter, P9_TA(2020)0240.

⁽⁷⁾ EUT L 337, 14.10.2020, s. 3.

Onsdagen den 24 november 2020

- med beaktande av de överläggningar om framställning nr 0653/2020 som fördes vid sammanträdet i utskottet för framställningar den 2 juli 2020,
- med beaktande av artikel 227.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Utskottet för framställningar har mottagit framställning nr 0653/2020 från företrädare för gränsregionerna i Belgien/Tyskland/Nederländerna/Luxemburg, i vilken man uttryckte oro över den plötsliga stängningen av EU:s inre gränser som ett svar på covid-19-pandemin och de konsekvenser som de olika åtgärder som införts av olika medlemsstater har fått för personer bosatta i EU, särskilt för dem som bor i gränsregioner.
 - B. Gränsregioner utgör 40 % av EU:s territorium och 30 % av EU:s befolkning.
 - C. Schengenregelverket har varit avgörande för att gränsregioner ska bli platser för ekonomiskt och socialt utbyte samt modellregioner för territoriellt samarbete och institutionell innovation.
 - D. Covid-19-pandemin är ett allvarligt hot mot folkhälsan som påverkar hälsan och livet för alla personer som är bosatta i EU samt hälso- och sjukvårdssystemen i medlemsstaterna.
 - E. De flesta medlemsstater har återinfört kontroller vid de inre gränserna eller stängt gränserna för att hantera covid-19-pandemin. Tillfälliga reserestriktioner som gäller resor från tredjeländer, men även från EU-medlemsstater i Schengenområdet, har införts och fortsätter att gälla. Dessa åtgärder har inte varit samordnade mellan medlemsstaterna eller med EU:s institutioner.
 - F. Över 17 miljoner EU-medborgare bor och arbetar i ett annat EU-land än det land där de är medborgare (3,9 % av den totala arbetskraften 2018).
 - G. Enligt kodexen om Schengengränserna kan kontroller vid de inre gränserna införas av medlemsstaterna som ett undantag och som en sista utväg i händelse av ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten, och kontrollerna måste respektera proportionalitetsprincipen. I sådana fall ska ett meddelande skickas till övriga medlemsstater och till kommissionen.
 - 1. Europaparlamentet understryker att ett område utan inre gränser är en viktig del av den europeiska inre marknaden. Parlamentet upprepar att covid-19-pandemin är en kris utan motstycke i Europa sedan Schengenområdet inrättades.
 - 2. Europaparlamentet betonar att fri rörlighet för personer är en av hörnstenarna för en fungerande Europeisk union och en av dess största landvinningar. Parlamentet påminner om den ökande rörligheten inom EU för att leva, arbeta, studera eller driva ett företag.
 - 3. Europaparlamentet betonar att den fria rörligheten allvarligt har påverkats av att medlemsstaterna helt eller delvis stängt gränserna under covid-19-pandemin. Parlamentet beklagar att den snabba, icke-samordnade och plötsliga stängningen av gränser, och införandet av kompletterande åtgärder, ledde till att personer i transit blev strandsatta, och att stängningen och åtgärderna allvarligt har påverkat dem som bor i gränsregioner genom att deras möjligheter att passera gränsen för att arbeta, tillhandahålla och utnyttja tjänster eller besöka vänner och släktingar har begränsats. Parlamentet betonar den negativa inverkan som stängningen av de inre och yttre gränserna har haft på sektorerna för internationell affärsverksamhet, vetenskap och turism. Parlamentet betonar att medlemsstaterna, i stället för att införa gränskontroller, bör sträva efter att vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra gränspassage för personer, samtidigt som de bör garantera största möjliga säkerhet och skydd av hälsa.
 - 4. Europaparlamentet betonar nödvändigheten att respektera bestämmelserna i Schengenregelverket genom att bättre samordna respektive åtgärder i Schengenområdet, och särskilt i gränsöverskridande regioner, och undvika en splittrad strategi mellan medlemsstaterna. Parlamentet betonar att åtgärder som begränsar den fria rörligheten bör förbli ett undantag. Parlamentet betonar att begränsningar av den fria rörligheten bör ersättas med riktade åtgärder i enlighet med principerna om proportionalitet och icke-diskriminering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att lätta på sina begränsningar. Parlamentet påminner om vikten av att återupprätta ett fullt fungerande Schengenområde utan kontroller vid de inre gränserna.
 - 5. Europaparlamentet konstaterar att de områden som drabbats hårdast av pandemin inte alltid sammanfaller med nationella gränser, vilket är anledningen till att begränsningar av rörelsefriheten bör grundas på folkhälsosituationen i olika regioner och vara flexibla och lokala.

Onsdagen den 24 november 2020

6. Europaparlamentet välkomnar kommissionens och medlemsstaternas insatser för att stödja pågående och samordnade EU-åtgärder för att säkerställa skyddet av folkhälsan samtidigt som den fria rörligheten respekteras. Parlamentet uppmanar kommissionen, rådet och medlemsstaterna att ytterligare stärka och fullt ut genomföra de övergripande samordningsåtgärderna på grundval av de bästa tillgängliga vetenskapliga rönen, framför allt vad gäller karantänföreskrifter, gränsöverskridande smittspårning, teststrategier, gemensam bedömning av testmetoder, ömsesidigt erkännande av tester och tillfälliga restriktionerna för icke nödvändiga resor till EU. Parlamentet anser att omfattande, lämpliga och entydiga åtgärder för skydd av folkhälsan för personer som passerar de inre gränserna bör användas för att undvika återinförande av inre gränser.
7. Europaparlamentet välkomnar kommissionens fortsatta vägledning som ett led i den pågående samordningen av ett gemensamt EU-svar på covid-19-utbrottet, särskilt när det gäller tillämpningen av principen om likabehandling och icke-diskriminering samt utövandet av fri och rättvis rörlighet för arbetstagare och tjänster.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta sina ansträngningar att förbättra och stödja det EU-övergripande samarbetet och samordningen bland och med medlemsstaterna under pandemin.
9. Europaparlamentet anser att verktyg såsom covid-19-spåringsappar bör vara kompatibla över gränserna för att garantera att de är effektiva och för att göra det möjligt att spåra infektioner under resa. Parlamentet understryker att personer som har sin hemvist i ett EU-land bör ha enkel tillgång till tillförlitlig och omfattande information i realtid om reserestriktioner samt hälso- och säkerhetsåtgärder i samband med pandemin i hela EU. Parlamentet upprepar vikten av flerspråkig kommunikation om pandemin, med särskild uppmärksamhet på de språk som används i gränsregionerna. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppdatera webbplatsen "Re-open EU" i enlighet med detta för att skapa en verklig gemensam kontaktpunkt som underlättar den fria rörligheten under pandemin och avsevärt hjälper personer bosatta i EU att återgå till sin vanliga vardag.
10. Europaparlamentet uttrycker oro över de många hinder som flera gränsarbetare, studenter och makar av olika nationalitet upplever på grund av stängningen av gränser eller reserestriktioner. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att särskilt ta hänsyn till särdragen i gränsregioner där gränspendling är vanlig. Parlamentet föreslår i detta avseende att personer som bor i gränsregioner och gränsarbetare undantas från pandemirelaterade åtgärder och restriktioner, samtidigt som de måste respektera råd och åtgärder från hälsomyndigheterna i ifrågavarande medlemsstat för att förhindra spridningen av viruset.
11. Europaparlamentet anser att en snabb återgång till ett fullt fungerande Schengenområde är av yttersta vikt och beroende av både medlemsstaternas politiska vilja och deras åtagande att samordna åtgärderna inom ramen för Schengenregelverket. Parlamentet påminner om att alla icke-samordnade och bilaterala åtgärder som kan leda till onödiga begränsningar av rörligheten och den fria rörligheten bör undvikas. Parlamentet konstaterar att en strategi för Schengenrådets framtid är ett av kommissionens viktigaste initiativ för 2021. Parlamentet påminner om att fullbordandet av Schengenområdet är mer än önskvärt, eftersom det kommer att säkerställa att alla EU-medborgare kan dra lika stor nytta av EU:s regelverk. Parlamentet upprepar sin uppmaning till kommissionen och medlemsstaterna att så snart som möjligt utarbeta beredningsplaner i händelse av ytterligare toppar i spridningen av covid-19, i syfte att förhindra att tillfälliga gränskontroller blir halvpermanent på medellång sikt.
12. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.